

Ośrodek Pomocy Społecznej
16-100 Sokółka, ul. Dąbrowskiego 12
tel. 85-711-20-64, NIP: 545-10-78-113

URZĄD MIEJSKI W SOKÓLCE
W P Ł Y N E Ł O
KANCELARIA OGÓLNA

27. 03. 2020

J. Korowieska
30.03.2020

OPS.0717. *171* 2020

Ilość załączników ..... Sokółka, dnia 26.03.2020r
Nr. Dz. *4822/2020*
Podpis *Stowyn*

Burmistrz Sokółki

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w załączeniu przesyła sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka za rok 2019 z prośbą o przedstawienie na najbliższej sesji Rady Miejskiej.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOKÓLCE
M. Półtorzycka
mgr *Marta Półtorzycka*

Do wiadomości:

1. Rada Miejska w Sokółce

Sporządziła: J.P

Sprawozdanie z realizacji
Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w
Rodzinie
w Gminie Sokółka za rok 2019

Wprowadzenie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie w Gminie Sokółka na lata 2017-2021 został przyjęty uchwałą Nr LVII/333/17 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 10 lipca 2017r.

Podstawy prawne Programu:

- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ✓ Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- ✓ Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

- ✓ Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Ponadto Program jest zgodny z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020, Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w województwie podlaskim na lata 2016-2020 oraz zbieżny z celami i kierunkami działań zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sokółka na lata 2017-2021.

Cel ogólny Programu:

Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy w Gminie Sokółka.

Cel jest realizowany poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

I. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

II. Rozwijanie działań mających na celu pomoc ofiarom przemocy w rodzinie.

III. Podejmowanie działań wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie.

IV. Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Odbiorcami niniejszego Programu są:

- osoby doświadczające przemocy w rodzinie,
- osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- mieszkańcy Gminy Sokółka, w tym osoby zagrożone przemocą w rodzinie,
- świadkowie przemocy w rodzinie,
- przedstawiciele służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorami programu są:

- Urząd Miejski w Sokółce,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce,
- Zespół Interdyscyplinarny oraz Punkt Konsultacyjny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działające przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- oświata – przedszkola, szkoły, dla których organem prowadzącym jest Gmina Sokółka ,

Partnerami w realizacji działań są:

- Komenda Powiatowa Policji w Sokółce,
- Sąd Rejonowy w Sokółce,
- Gminny Punkt Pomocy Rodzinie w Sokółce ,
- Sokólski Fundusz Lokalny ,
- placówki służby zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce.

Realizacja działań w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie w Gminie Sokółka na lata 2017-2021 w 2019 roku:

I Cel szczegółowy

Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce

W ramach rozpowszechnienia materiałów edukacyjnych Ośrodek rozdawał ulotki oraz broszury informacyjne na temat instytucji zajmujących się pomocą osobom dotkniętym przemocą; informacje są również umieszczone na tablicy ogłoszeń Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce; pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielają wszechstronnych informacji swoim podopiecznym gdzie można uzyskać pomoc:

- Zespół Interdyscyplinarny tel. 85 711 20 64; ul. Wojska Polskiego 7
- Punkt Konsultacyjny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie tel. 85 711 20 64
- Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Przepięstwem w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, tel. 85 711 20 64
- Komenda Powiatowa Policji w Sokółce ul. Białostocka 69 b numer alarmowy 112
- Prokuratura Rejonowa w Sokółce ul. Piłsudskiego 7 tel. 85 722 99 60
- Sąd Rejonowy w Sokółce, ul. Piłsudskiego 7 tel. 85 711 88 20
- Gminny Punkt Pomocy Rodzinie ul. Plac Kościuszki 26 tel. 784 750 896
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Piłsudskiego 8 tel. 85 711 08 23
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Sokółce ul. Plac Kościuszki 1 tel. 85 711 09 00

➤ Ośrodek Wsparcia Rodziny Sokólski Fundusz Lokalny ul. Plac
Kościuszki 9 Tel. 85 711 57 00

- ✓ W ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II : „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce realizował projekt „Stop przemocy w rodzinie EDYCJA 4”. W ramach projektu w okresie od 01.05.2019r do 31.12.2019r Ośrodek prowadził Punkt Konsultacyjny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ✓ Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce rozpowszechnił ulotki - 500 sztuk, oraz 10 plakatów promujących projekt „Stop przemocy w rodzinie EDYCJA 4”, informujące o terminach przyjęć specjalistów poprzez wysłanie informacji do placówek oświatowych, instytucji ochrony zdrowia, Sądu Rejonowego w Sokółce, Komendy Powiatowej Policji w Sokółce, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, Sokólskiego Funduszu Lokalnego, zawierającej zadania Punktu oraz dane kontaktowe,
- ✓ Ośrodek aktualizuje internetową bazę danych dotyczącej oferty pomocowej na stronie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce oraz lokalnych mediów;
- ✓ Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce zgodnie z zapisami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 w 2019r umieścił zaktualizowany „Informator zawierający dane teleadresowe instytucji oraz organizacji pozarządowych świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz osobom stosującym przemoc w rodzinie na terenie powiatu Sokólskiego”,
- ✓ Na tablicy ogłoszeń co miesiąc umieszczano informację o terminach konsultacji psychologicznych, prawnych, pedagogicznych, ochrony

zdrowia oraz terapii uzależnień, udzielanych w tut. Ośrodku

➤ **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

- członkowie GKRPA uczestniczą w pracach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego,

- Gmina Sokółka dofinansowała warsztaty i szkolenia w szkołach w ramach których były prowadzone zajęcia dla dzieci i młodzieży na temat uzależnień i przemocy. Realizowano wspólne działania z Komendą Powiatowa Policji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy Sokółka, na zajęciach podnoszono wiedzę mieszkańców, zwłaszcza rodziców i opiekunów prawnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

➤ **Oświata:**

➤ **Szkoła Podstawowa Nr 1w Sokółce:**

- prowadzenie zajęć w klasach wynikających z programu profilaktycznego i wychowawczego na temat przemocy i agresji: „Odpowiedzialność prawna dzieci i młodzieży”- zajęcia dla uczniów prowadzone we współpracy z KPP i KSS;

- jako rozwój form spędzania czasu wolnego sprzyjającego wzmocnieniu więzi rodzinnych: organizowanie wycieczek edukacyjno - rekreacyjnych, obozów sportowych, rajdów, zawodów sportowych;

- udzielenie informacji o miejscach w których można uzyskać pomoc (nazwa, telefon, adres, obszar pomocy) poprzez wieszanie plakatów, ulotek.

➤ **Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 2 w Sokółce:**

- realizacja tematów ujętych w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym dostarczających uczniom wiedzy nt. negatywnego wpływu używek na relacje międzyludzkie oraz funkcjonowanie społeczne dzieci i osób dorosłych w społeczeństwie, kształtujące umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych m.in. przemocy w rodzinie,

- rozmowy indywidualne wychowawców, pedagoga i psychologa szkolnego z rodzicami uczniów nt. radzenia sobie z wychowaniem dzieci bez przemocy, informowanie rodziców oraz uczniów o instytucjach, które świadczą pomoc osobom doznającym różnego rodzaju przemocy.

➤ **Szkoła Podstawowa Nr 3 w Sokółce:**

- diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinach uczniów (rozmowy, obserwacje, wywiady, współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę)
- podejmowanie przez nauczycieli działań służących rozpoznaniu sytuacji rodzinnej uczniów i wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców - pedagogizacja w czasie zebrań z rodzicami, spotkania profilaktyczne z policją,
- organizowanie działań profilaktycznych dotyczących profilaktyki uzależnień i przemocy,
- prowadzenie zajęć z uczniami na temat zjawiska radzenia sobie z agresją i stresem oraz rozwiązywanie konfliktów bez użycia przemocy.

➤ **Przedszkole Nr 3 w Sokółce:**

- opracowano kącik dla rodziców na temat praw dziecka,
- umieszczono plakat „Prawa dziecka”, na wszystkich spotkaniach omawiano temat dotyczący praw dziecka,
- informowano rodziców, gdzie mogą znaleźć pomoc, gdy w domu panuje przemoc.

➤ **Przedszkole Nr 5 w Sokółce :**

- prowadzenie edukacji dzieci z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie z agresją i stresem,

- integracja rodzin poprzez organizację i wspieranie przedsięwzięć umożliwiających rodzinie wspólne spędzanie wolnego czasu,
- zakup publikacji z zakresu problematyki przemocy w rodzinie,
- włączanie się w kampanie ogólnopolskie w zakresie przełamywania mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie, mechanizmów przemocy w rodzinie, wskazywania na społeczną ich szkodliwość i społeczno – kulturowe uwarunkowania, promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy.

➤ **Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Sokółce:**

- zajęcia grupowe prowadzone przez psychologa – w ramach profilaktyki i przeciwdziałania agresji i autoagresji wśród młodzieży ,
- zajęcia grupowe prowadzone przez psychologa w ramach Treningu Umiejętności Społecznych,
- rozmowy indywidualne z pedagogiem , psychologiem,
- zawieranie pisemnych kontraktów z uczniami,
- rozmowy indywidualne z wychowawcami,
- godziny wychowawcze podejmujące tematykę przeciwdziałania przemocy,
- rozmowy interwencyjne w przypadku zachowań agresywnych uczniów,
- spotkania uczniów z zaproszonymi osobami – Policja,
- organizowanie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych, teatrzyków, prac plastycznych, zaangażowanie uczniów w koła zainteresowań, zajęcia sportowe dla ukierunkowania aktywności uczniów,
- w trakcie rozmów z psychologiem i pedagogiem rodzice są na bieżąco pouczani o odpowiedzialności za podejmowanie zachowań przemocowych i zaznajamianie z właściwymi metodami wychowawczymi pozytywnie wpływającymi na dziecko.

➤ **Zespół Szkół w Sokółce:**

- na zebraniach z rodzicami , na lekcjach wychowawczych, na zajęciach WOS i WDŻwR uczniowie i rodzice są informowani o zjawisku przemocy w rodzinie a także o osobach i instytucjach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zajęcia prowadzą wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotu oraz przedstawiciele Policji),
- informacje na temat zjawiska przemocy w rodzinie i instytucjach pomocowych przekazywane są podczas indywidualnych rozmów z nauczycielami, rodzicami, uczniami oraz umieszczone są w gablotach na terenie szkoły, rozdawane są ulotki informacyjne przez pedagoga,
- udostępnienie informacji o godzinach pracy specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działającym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce, oraz Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie

➤ **Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych;**

- obserwacje uczniów w czasie zajęć, przerw, oraz zajęć w świetlicy dotyczące fizycznych i psychicznych oznak bycia potencjalną ofiarą przemocy w rodzinie,
- rozmowy z rodzicami w celu poddania konsultacji w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w przypadkach niepokojących sygnałów w zachowaniu wychowanków,
- poinformowanie rodziców na temat wykazu instytucji i organizacji zajmujących się udzielaniem wsparcia i pomocy rodzinie,
- budowanie w środowisku lokalnym zaufania do pracowników szkoły w zakresie informowania o podejrzeniach dotyczących występowania przemocy w rodzinie,

- pogadanki z uczniami na temat zachowań szkodzących innym „Nie czynź drugiemu , co tobie nie miłe”,

- zajęcia z uczniami dotyczące uświadamiania znaczenia ról – sprawca, ofiara, świadek przemocy (odgrywanie scenek przez uczniów),

- przypomnienie rodzicom działań profilaktycznych i procedur w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów obowiązujących w szkole oraz poinformowanie o osobach i instytucjach, do których można się zgłosić o wsparcie w sytuacjach wymagających pomocy,

- pedagogizacja rodziców na temat „Czas dla dziecka”,

- uzupełnienie przez rodziców ankiety „Czy znam swoje dziecko?” (zebranie rodziców),

- spotkanie z policja klas VII – VIII „Odpowiedzialność prawna nieletnich”,

- warsztaty z pedagogiem klasy VII – VIII „Moje życie w moich rękach”,

- zajęcia z wychowawcą w kl. VI:

Institucje stojące na straży praw dziecka, ucznia, człowieka i obywatela.

- zajęcia z wychowawcą w kl. VII:

Co to jest agresja i czy potrafię ją rozpoznać?

Dlaczego jestem agresywny?

Z agresją sobie poradzę.

- zajęcia z wychowawcą w kl. VIII:

Jak powstają konflikty i jak je rozwiązywać?

- zajęcia z WDŹwR w kl. IV:

Przemoc wobec dzieci

Uwaga! Niebezpieczeństwo! – jedna z poruszanych treści na zajęciach to:
instytucjonalna pomoc rodzinie

- zajęcia z WDŹwR w kl. V:

Moje prawa

Moje bezpieczeństwo

- zajęcia z WDŻwR w kl. VI:

Sytuacje trudne w rodzinie – jak je rozwiązywać? (instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny),

- zajęcia z WDŻwR w kl. VIII: *Przemoc i nadużycia seksualne.*

➤ **Szkoła Podstawowa w Geniuszach:**

- poinformowanie rodziców uczniów o instytucjach, ośrodkach wsparcia i osobach zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, procedurze „Niebieskie Karty” – aktualne informacje zamieszczone są na szkolnej tablicy ogłoszeń,

- realizowano szkolny program wychowawczo – profilaktyczny m.in. poruszenie z uczniami podczas godzin wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych, spotkań z pracownikami Poradni Pedagogiczno - Psychologicznej w Sokółce, funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Sokółce zagadnień dotyczących przeciwdziałania zjawiskom patologicznym m.in. nauka radzenia sobie z agresją, wskazywanie sposobów właściwego spędzania czasu wolnego w tym z rodziną, wzmocnienia poczucia własnej wartości uczniów.

➤ **Szkoła Podstawowa w Starej Kamionce:**

- systematyczna diagnoza przemocy w rodzinach prowadzona przez wychowawców,

- realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno – wychowawczych przeciwdziałających patologiom społecznym:

- Akademia Bezpiecznego Puchatka – udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym. Tydzień Bezpieczeństwa – w ramach realizacji programu *Akademia Bezpiecznego Puchatka*, udział w *Ogólnopolskim Teście Wiedzy o Bezpieczeństwie*,

- prowadzenie edukacji dzieci z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie z agresją i stresem,
- cykl zajęć dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu; udział w zajęciach profilaktycznych dotyczących cyberprzemocy,
- zajęcia poświęcone chorobom cywilizacyjnym (autyzm, depresja, cukrzyca) oraz uzależnieniom,
- udział w akcjach charytatywnych i cyklicznych spotkaniach wolontariuszy różnych szkół i przedszkoli oraz osób niepełnosprawnych „Przystanek Nadzieja”,
- zajęcia dydaktyczne i praktyczne dotyczące bezpieczeństwa i zdrowego odżywiania, przeciwdziałania nałogom i agresji oraz udzielania pierwszej pomocy,
- zorganizowanie na terenie szkoły dyżuru pedagoga z Poradni Pedagogiczno - Psychologicznej w S-ce – możliwość skorzystania z konsultacji,
- Zadania rodziców wobec dziecka. Pedagogizacja nt.:

Jak pomóc dziecku radzić sobie z emocjami?

Dziecko i jego rodzic wobec wyzwań II etapu edukacyjnego.

Dziecko i jego rodzic wobec wyzwań szkolnych. „Czym skorupka za młodu nasiąknie...” – rola rodziny w kształtowaniu właściwych postaw edukacyjnych i życiowych młodego człowieka.

Jak wspierać dojrzewające dziecko w gąszczu zagrożeń współczesnego świata (nałogi, media, grupy rówieśnicze...)

Pogadanka na temat konieczności bacznej obserwacji dziecka (zachowanie, aktywność w mediach społecznościowych, symptomy depresji) i potrzeby częstej rozmowy z nastolatkami – reakcja na bieżącą sytuację konfliktową wśród uczniów.

- Udział rodziców w 30 -godzinnych warsztatach z psychologiem „Trening kompetencji, postaw i umiejętności wychowawczych”,
- Udział rodziców i społeczności lokalnej w uroczystościach szkolnych (akademie, uroczystości, imprezy integracyjne).

➤ **Szkoła Podstawowa w Boguszach:**

1. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- realizowanie programów profilaktycznych dotyczących właściwych zachowań, unikania używek i nałogów, radzenia sobie w sytuacjach trudnych np.:

- udział w Ogólnopolskiej kampanii profilaktyczno – edukacyjnej „Bądźmy poszukiwaczami AUTORYTETU”, której celem jest profilaktyka zachowań ryzykownych, szczególnie antyspołecznych i przestępczych. W ramach programu odbyły się warsztaty dla uczniów kl. IV – VIII oraz ich rodziców.

- realizacja w kl. I - III programu promocji zdrowia psychicznego pt. „Przyjaciele Zippiego”, którego celem jest kształtowanie i rozwijanie umiejętności psychospołecznych u najmłodszych uczniów; program uczy jak radzić sobie ze zmianami i wyzwaniem, jak rozwiązywać konflikty i dobrze funkcjonować w swoim środowisku;

- udział uczniów kl.VI w programie profilaktycznym „Znajdź właściwe rozwiązanie” dzięki któremu uczą się jak postępować asertywnie i radzić sobie w trudnych sytuacjach;

- realizacja programu profilaktycznego w kl. VII pt. „Mediacje rówieśnicze” – uczniowie zapoznali się z wiedzą o mediacjach i innych konstruktywnych metodach rozwiązywania konfliktów, propagowali ideę porozumiewania się bez przemocy, doskonalili umiejętności komunikacyjne, rozwijali zdolności mediacyjne i negocjacyjne, uświadomili sobie potrzebę nabycia wiedzy dotyczącej wykorzystywania technik mediacyjnych w sytuacjach

problemowych oraz przypomnieli sobie zasady działania w grupie i integracji zespołu klasowego;

2. Realizacja zadań zawartych w programie wychowawczo- profilaktycznym szkoły:

- zajęcia z wychowawcą w kl. VI - „Trudne sytuacje wokół nas – przemoc w rodzinie”, „Jak radzić sobie z przemocą rówieśniczą”,

- zajęcia z wychowawcą w kl. VII - „Stawiamy veto wobec każdej agresji i przemocy fizycznej i psychicznej, rówieśniczej i domowej ”, „Stereotypy w słowach – pierwsze ogniwo łańcucha dyskryminacji, czyli o mowie nienawiści”, „Co to jest przemoc?”, „Jak radzić sobie z własną i cudzą agresją”,

- apel „Prawa dziecka, prawa człowieka – moje prawa” zorganizowany z okazji Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka i Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka

- przestrzeganie jasnych reguł zawartych w programie wychowawczo- profilaktycznym szkoły dotyczących zwalczania zachowań agresywnych i przemocy.

- Pedagogizacja rodziców:

- warsztaty dla rodziców w ramach realizacji ogólnopolskiej kampanii profilaktyczno – edukacyjnej „Bądźmy poszukiwaczami autorytetu”, promującej postawę autorytetu jako fundamentu relacji między dziećmi i dorosłymi,

- rodzice uczestniczący w projekcie „Przedszkole szansą na lepszą przyszłość” brali udział w co miesięcznych spotkaniach indywidualnych z pedagogiem i psychologiem oraz w warsztatach kształtujących kompetencje wychowawcze.

➤ **Szkoła Podstawowa w Janowszczyźnie:**

- realizacja programu wychowawczo - profilaktycznego,
- monitorowanie zjawisk krzywdzenia dzieci i młodzieży poprzez udział pracowników szkoły w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce,
- indywidualne i grupowe spotkania pedagoga i psychologa szkolnego, lekarzy, funkcjonariuszy policji z rodzicami i uczniami w ramach programów profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- realizowany był projekt: „Bezpieczne postawy o zachowania w szkole, na drodze, w domu i na wakacjach”,
- Akademia Przedszkolaka – projekt realizowany przez oddziały przedszkolne i miał na celu poszerzenie wiedzy na temat pierwszej pomocy, świadomości bezpiecznego korzystania z Internetu i telewizji oraz przeciwdziałanie przemocy,
- realizowano wyjazdy „Zielona szkoła”, w których uczestniczyli specjaliści, uczniowie i rodzice, podczas zajęć następowała integracja środowiska rodzinnego oraz szeroko rozumiana pedagogizacja rodziców oparta na budowaniu pozytywnej relacji, a także wskazywaniu konstruktywnych sposobów radzenia sobie z trudnymi zachowaniami dzieci, trudnymi emocjami, wskazanie konkretnych sposobów postępowania w określonych sytuacjach.

➤ **Sokólski Fundusz Lokalny:**

- prowadzenie dwóch świetlic środowiskowych „Koniczynka” i „Stokrotka” dla dzieci z rodzin zagrożonych lub dotkniętych patologiami społecznymi w tym przemocą, w dwóch świetlicach środowiskowych prowadzone były porady psychologiczno – pedagogiczne przez

psychologa i pedagoga w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Porad udzielały też wychowawczynie w sytuacjach konfliktowych. Dzięki tym działaniom u wychowanków, w tym i ofiar przemocy zostały rozwinięte umiejętności radzenia sobie z trudnych sytuacjach życia codziennego i rozwiązywania konfliktów, wzmocniło poczucie własnej wartości,

- dzieci ze świetlic brały udział w 5 zajęciach profilaktycznych prowadzonych przez przedstawiciela KPP Sokółka, zajęcia dotyczyły m.in. przemocy rówieśniczej, odpowiedzialności cywilno – prawnej nieletnich, cyberprzemocy,

- 2 razy w miesiącu porady dla ofiar przemocy prowadziła p. Maria Talarczyk – członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – I i III środa miesiąca.

➤ **Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:**

- w ramach spotkań profilaktycznych z uczniami szkół powiatu sokólskiego, ich rodzicami i kadrą pedagogiczną poruszano temat przemocy, odpowiedzialności karnej i informowano o możliwościach uzyskania pomocy, spotkania najczęściej organizują policjanci z Zespołu ds. Prewencji Kryminalnej, Nieletnich i Patologii:

- Luty – mundurowi KPP w Sokółce spotkali się z uczniami Szkoły Podstawowej Nr 1 w Sokółce, spotkanie dotyczyło bezpieczeństwa młodzieży i zagrożeń na jakie może być narażona, funkcjonariusze rozmawiali z uczniami o odpowiedzialności osób małoletnich, szkodliwości korzystania z e-papierosów i eksperymentowania z innymi używkami, w spotkaniu uczestniczył pedagog, który omówił mechanizm powstawania uzależnienia;

- Luty - zajęcia w SP Nr 1 oraz SP Nr 3 w Sokółce, funkcjonariusze rozmawiali o bezpieczeństwie w sieci, o zagrożeniach płynących z nadużywania Internetu, poruszali tematykę odpowiedzialności nieletnich za przestępstwa i wykroczenia, a także szkodliwości dopalaczy i środków psychoaktywnych,
- Marzec – spotkanie profilaktyczno – informacyjne w SP Nr 1 w Sokółce, rozmowy na temat odpowiedzialności osób nieletnich, szkodliwość korzystania z używek takich jak alkohol czy papierosy,
- Marzec - spotkanie z uczniami SP nr 2 w Sokółce, rozmowa na temat zdrowych alternatyw dla korzystania z używek;
- Czerwiec – policjantka z Zds.PK NiP uczestniczyła w spotkaniu informacyjno - edukacyjnym w Zespole Szkół Rolniczych w Sokółce; podczas spotkania zaprezentowano spot „Szkoła Ciebie na takie patoklimaty” w ramach kampanii „Narkotyki i dopalacze zabijają”,
- Sierpień - spotkanie funkcjonariuszy z dziećmi i rodzicami z lokalnych świetlic „Koniczynka” i „Stokrotka” w Sokółce. Zaprezentowano materiały multimedialne dotyczące konsekwencji naruszania prawa przez osoby nieletnie i zagrożeń związanych z używkami tj. dopalacze i e-papierosy, poruszono temat bezpiecznego korzystania z Internetu,
- 18-24 luty 2019r tydzień pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem w Sokolskiej Komendzie – udzielano porad i pomocy prawnej, psychologicznej,
- 02.04.2019r Inauguracja kampanii „Szkoła Ciebie na takie patoklimaty” o charakterze edukacyjno - profilaktycznym pt. „Narkotyki i dopalacze zabijają”, kampania organizowana przez MSWiA w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem Bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”. Kampania miała na celu zwiększenie świadomości młodych ludzi na temat zagrożeń związanych z

zażywaniem narkotyków i nowych narkotyków tzw. dopalaczy, w tym konsekwencji zarówno zdrowotnych, prawnych jak i społecznych uzależnienia,

- 24 czerwca 2019r – debata społeczna „Porozmawiajmy o bezpieczeństwie – możesz mieć na nie wpływ”,

- na stronie internetowej Komendy Powiatowej Policji w Sokółce cyklicznie zamieszczane są informacje na temat zjawiska przemocy w celu podniesienia świadomości społeczeństwa oraz krótkie relacje z podejmowanych inicjatyw.

➤ **Sąd Rejonowy w Sokółce**

- na stronie internetowej Sądu jest zamieszczony baner z odnośnikiem do stron Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie; na holu budynku są gabloty z ulotkami dotyczącymi przeciwdziałania przemocy w rodzinie; kuratorzy informują również petentów o działalności Gminnego Punktu Pomocy Rodzinie znajdującego się w Sokółce ul. Plac Kościuszki 26;

- kuratorzy rozprawdzają wśród swoich podopiecznych /sprawców przemocy/ Kartę Informacyjną dla osoby stosującej przemoc w rodzinie wydanej przy współudziale Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,

- udział kuratorów w spotkaniach wspierających dla kadr działających na terenie powiatu sokólskiego w ramach projektu „Powiat Sokólski dodaje mocy w działaniu przeciw przemocy” organizowanego przez Starostwo Powiatowe w Sokółce.

➤ **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce**

- rozpowszechniono informatory, ulotki opracowane przez PCPR w Sokółce *„Nikt nie ma prawa”* skierowane do osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie oraz *„Masz prawo ratować swoje zdrowie i życie oraz swoich najbliższych”* skierowane do osób doświadczających przemocy z danymi kontaktowymi do instytucji pomocowej oraz plakaty z Fundacji ETOH *„Bicie uczy, ale tylko złych rzeczy”, „To, że nie mówią do mnie proszę Pana, nie znaczy, że nie zasługuję na szacunek”, „To, że mam metr dziesięć nie znaczy, że trzeba patrzeć na mnie z góry”,*
- opublikowano Poradnik prawny dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i świadków tych czynów opracowany przez Zespół Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w rodzinie *„Niebieska Linia”*,
- we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Sokółce zorganizowano debatę społeczną *„Porozmawiajmy o bezpieczeństwie”* skierowana do mieszkańców, omówiono program profilaktyczny *„poMOC, a nie przeMOC”*, Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa oraz aplikacje mobilną *„Moja Komenda”*
- raz w roku opracowywany jest informator zawierający dane teleadresowe instytucji oraz organizacji pozarządowych świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz osobom stosującym przemoc w rodzinie na terenie Powiatu Sokólskiego,

II Cel Szczegółowy

Rozwijanie działań mających na celu pomoc ofiarom przemocy w rodzinie

➤ Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce

Na mocy zawartych porozumień pomiędzy Burmistrzem Sokółki a dyrektorami i kierownikami następujących instytucji: Komendą Powiatową Policji w Sokółce, Gimnazjum Nr 1 w Sokółce, NS ZOZ Poradnią Zdrowia Psychicznego w Sokółce, Sądem Rejonowym w Sokółce, Prokuraturą Rejonową w Sokółce, Fundacją „Sokólski Fundusz Lokalny”, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokółce, Zespołem Szkół w Sokółce został powołany na trzecią kadencję jedenastoosobowy Zespół Interdyscyplinarny.

Skład Zespołu:

- Barbara Kruchelska - Specjalista Pracy Socjalnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Julita Puczkielewicz - Specjalista Pracy Socjalnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, zastępca przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Grzegorz Poczobutt - Odlanicki - Kierownik Rewiru Dzielnicowych Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Sokółce, zastępca przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Adam Ancypo - Kierownik Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sokółce,
- Ewa Roman - członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce,
- Dorota Romanowicz - pedagog w Gimnazjum Nr 1 w Sokółce,
- Wojciech Szydłowski - NS ZOZ Poradnia Zdrowia Psychicznego w Sokółce,

- Ewa Nowicka – Sztachelska - Prokurator Prokuratury Rejonowej w Sokółce,

- Maria Talarczyk – Prezes Fundacji Sokólski Fundusz Lokalny,

- Joanna Korzeniewska – Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce,

- Krystyna Możejko – Andryszczyk – pedagog Zespół Szkół w Sokółce.

✓ **Cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego:**

- Pomoc osobom i rodzinom dysfunkcyjnym w przezwycięzeniu ich problemów.
- Efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu problemu.
- Współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Zadania Zespołu określa art. 9b ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

✓ **Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.**

W okresie sprawozdawczym od 01.01.2019r do 31.12.2019r odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego (21.02.2019r; 15.05.2019r, 06.08.2019r, 05.11.2019r). Podczas posiedzeń poruszono następujące kwestie:

- diagnozowano sytuację w poszczególnych rodzinach, omawiano możliwości udzielania odpowiedniego wsparcia rodzinie,

- przedstawiono ofertę Punktu Konsultacyjnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce,

- poinformowano o kontynuacji od maja 2019r projektu „STOP PRZEMOCY W RODZINIE edycja 4” w ramach Programu Osłonowego

„Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” edycja 2019,

- członkom Zespołu przekazano plakaty oraz ulotki promujące Projekt,
- w posiedzeniu Zespołu uczestniczyła P. Paulina Cholewska, pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, przedstawiła założenia programu korekcyjno – edukacyjnego, na rok 2019r; P Cholewska zgłosiła, iż 5 osób zadeklarowało udział w programie,
- przedstawienie zakresu tematycznego szkolenia organizowanego w ramach projektu „STOP PRZEMOCY W RODZINIE – edycja 4” - „Realizacja procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,
- podsumowano prace Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych za 2019r.

✓ Procedura „Niebieskie Karty”

W okresie od 01.01.2019r do 31.12.2019r do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 151 formularzy „Niebieska Karta A” wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”:

- 125 Niebieskich Kart wszczętych przez Komendę Powiatową Policji w Sokółce,
- 2 Niebieskie Karty wszczęte przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce,
- 3 Niebieskie Karty przesłane przez Zespoły Interdyscyplinarne z Białegostoku, Dąbrowy Białostockiej oraz Sidry,
- 1 Niebieska Karta wszczęta przez Szkołę Podstawową nr 1 w Sokółce,
- 20 Niebieskie Karty wszczęte przez KPP w Sokółce w rodzinach gdzie osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie w trakcie działań dokonywanych przez grupę roboczą lub zespół interdyscyplinarny

W okresie sprawozdawczym od 01.01.2019r do 31.12.2019r do Zespołu

Interdyscyplinarnego wpłynęło 131 Niebieskich Kart po raz pierwszy wszczynających procedurę .

W okresie od 01.01.2019r do 31.12.2019r zakończono 136 procedur „Niebieskie Karty” w tym :

- 108 Niebieskich Kart wszczętych w 2019r
- 28 Niebieskich Kart wszczętych w 2018r

Liczba procedur „Niebieskie Karty” kontynuowanych w 2019r (wszczętych przed 2019r.) - 28

W 75 przypadkach zakończenie procedury nastąpiło w przypadku ustania przemocy rodzinie uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W 61 przypadkach zakończenie procedury nastąpiło w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Posiedzenia grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego

W okresie od 01.01.2019r do 31.12.2019r powołano 131 grup roboczych, które zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach. Grupy robocze opracowują i realizują plan pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentują działania podejmowane wobec tych rodzin, oraz efektów tych działań, informują przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach działań grup roboczych.

W skład grup roboczych wchodzi pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, dzielnicowi, w których rewirze zamieszkuje dana rodzina, kuratorzy zawodowi, pedagodzy, przedstawiciele placówek oświatowych do których uczęszczają dzieci, psychologzy.

W okresie od 01.01.2019r do 31.12.2019r roku odbyło się 316

posiedzeń grup roboczych, średnio miesięcznie odbyło się ok. 27 posiedzeń grup roboczych.

Z uwagi na niestawiennictwo osób doznających przemocy w rodzinie jak również osób stosujących przemoc w rodzinie na posiedzenia grup roboczych, w wielu przypadkach nie wypełniono formularzy Niebieskiej Karty C oraz D.

W okresie od 01.01.2019r do 31.12.2019r wypełniono :

- Niebieskie karty C kobiety – 85
- Niebieskie karty C mężczyźni – 12
- Niebieskie karty D kobiety – 12
- Niebieskie karty D mężczyźni – 91

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w okresie od 01.01.2019r do 31.12.2019r: 143

- kobiety – 120,
- mężczyźni – 15
- dzieci – 8

Liczba dzieci, które były świadkami przemocy w rodzinie - 77

Łącznie 220 osób było dotkniętych przemocą w okresie sprawozdawczym w 2019r.

Wszczęto 8 Niebieskich Kart gdzie dzieci były osobami doznającymi przemocy w rodzinie.

Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w okresie od 01.01.2019r do 30.06.2019r – 135:

- kobiety – 12
- mężczyźni – 118
- dzieci – 5

Efekty działań podjętych przez grupy robocze

Działania grupy roboczej/ zespołu interdyscyplinarnego	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
Informowanie o instytucjach udzielających pomocy osobom doznającym przemocy oraz stosujących przemoc w rodzinie	103	69	11
Skierowanie wniosku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce o ustalenie konieczności leczenia odwykowego	2	5	----
Udzielenie pomocy finansowej z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce rodzinom, w których dochodzi do przemocy domowej	LICZBA RODZIN: 37	----	----
Wnioski do Sądu Rejonowego w Sokółce złożone przez Zespół Interdyscyplinarny/grupę roboczą o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie gdzie występuje przemoc	Liczba rodzin: 5	----	----
Zmotywowanie i podjęcie leczenia u lekarza specjalisty: psychiatra, psycholog	25	21	17
Wnioski złożone do Prokuratury Rejonowej w Sokółce przez Zespół Interdyscyplinarny o wszczęcie postępowania z art. 207 k.k.	1	----	----
Liczba dzieci odebranych z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe w 2017r na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	----	----	Chłopcy: 2 Dziewczynki:0
Postanowienie Sądu Rejonowego w Sokółce dotyczące przymusowego leczenia odwykowego w placówce stacjonarnej	1	2	----
Liczba osób skierowanych do programu korekcyjno – edukacyjnego	0	2	----

Z analizy prowadzonych postępowań przez Zespół Interdyscyplinarny lub grupy robocze wynika, iż w większości

przypadków przyczyną wdrożenia procedury Niebieskiej Karty jest nadużywanie alkoholu oraz brak pracy. Ponadto czynniki środowiskowe, które powodują wystąpienie przemocy w rodzinie to m.in. ubóstwo, problemy finansowe, zazdrość, niewierność, narkotyki, odmienne poglądy, problemy zdrowotne, konflikt pokoleń. W okresie sprawozdawczym do aktów przemocy najczęściej dochodzi na terenie miejskim tj. 83,21 % wszczętych procedur Niebieskie Karty, na terenie wiejskim odsetek wynosi 16,79 %.

Najczęściej spotykaną formą przemocy jest przemoc psychiczna, następnie fizyczna oraz ekonomiczna. Najczęściej sprawcami przemocy są mężczyźni, kobiety najczęściej doznają przemocy domowej.

Z analizy procedury „Niebieskie Karty” wynika, iż coraz częściej zdarza się iż osoby dotknięte przemocą w rodzinie jak również osoby stosujące przemoc nie uczestniczą w posiedzeniach grupy roboczej.

Spowodowane jest to w dużej mierze z wykonywaniem przez w/w osoby pracy zarobkowej, ale też lekceważeniem obowiązku stawiennictwa na posiedzeniu grupy roboczej Zespołu interdyscyplinarnego. W wyniku czego członkowie grupy roboczej organizują wyjazdy do miejsca zamieszkania rodziny objętej procedurą Niebieskiej Karty.

✓ **Punkt Konsultacyjny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

Zarządzeniem Nr 336/2017r Burmistrza Sokółki z dnia 13.04.2017r utworzono Punkt Konsultacyjny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce. Punkt oferuje poradnictwo z zakresu ochrony zdrowia (psychiatra), prawne, pedagogiczne, psychologiczne oraz terapeutę uzależnień.

Od 01.02.2019r do 30.04.2019r działalność Punktu jest finansowana ze środków własnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce. Od

01.05.2019r do 31.12.2019r zadania realizowane w Punkcie są współfinansowane przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II : „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w ramach w/w Programu od 1.05.2019r kontynuuje projekt „STOP PRZEMOCY W RODZINIE edycja 4”.

Główne założenia projektu:

- poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie poprzez kontynuację działalności Punktu Konsultacyjnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- stworzenie grupy wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie,
- rozwój poradnictwa specjalistycznego poprzez porady prawne, psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu ochrony zdrowia oraz terapię uzależnień.

Całkowity koszt projektu wyniósł 52 190 zł. Wartość wkładu własnego Gminy Sokółka wyniosła 17 432 zł, wysokość dofinansowania z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wyniosła 34 758 zł.

Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy:

- 1) zapewnienie bezpłatnej i bezstronnej konsultacji, porad prawnych, psychologicznych, socjalnych, pedagogicznych, medycznych, uzależnień dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) rozpoznawanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania,

- 3) inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie,
- 4) tworzenie warunków dla rozwoju i działania Grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy,
- 5) udostępnianie materiałów edukacyjnych i i informacyjnych,
- 6) gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla osób uwikłanych w przemoc.

Harmonogram przyjęć specjalistów był na bieżąco aktualizowany na stronie internetowej oraz umieszczany na tablicy ogłoszeń tut. Ośrodka a także ogłaszany w lokalnych mediach.

Konsultacje psychologiczne polegały na wstępnym rozpoznaniu i diagnozie problemu oraz przedstawieniu propozycji pomocy. Konsultacje były skierowane do osób, które potrzebują pomocy, chcą zorientować się w naturze i źródle problemu, a następnie uzyskać poradę, co do najlepszej formy pomocy. Adresatami są osoby potrzebujące ukierunkowania i lepszego zrozumienia własnej trudnej sytuacji życiowej i związanych z nią problemów.

Konsultacje odbywały się w okresie:

- od 01.02.2019r do 30.04.2019r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny
- od 01.05.2018r do 31.12.2019r w wymiarze 3 x w miesiącu po 3 godziny

Łącznie przeprowadzono 84 godzin konsultacji, z których skorzystało 37 osób.

Konsultacje pedagogiczne były prowadzone przez pedagoga i adresowane do rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi. Celem spotkań było kształtowanie u uczestników umiejętności wychowywania dzieci bez przemocy, właściwego pełnienia ról rodzicielskich, doskonalenie umiejętności wychowawczych.

Konsultacje odbywały się:

- od 01.02.2019r do 31.12.2019r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny.

W/w okresie odbyło się 44 godziny konsultacji, w trakcie których z porad skorzystało **33** rodziny.

Konsultacje prawne polegały na udzieleniu pomocy w zakresie procedur prawnych, działań pomocowych wobec ofiar, udzielaniu pomocy w redagowaniu pism procesowych, pomocy z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego.

Konsultacje odbywały się:

- w okresie od 01.02.2019r do 30.04.2019r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny

- w okresie od 01.05.2019r do 31.12.2019r w wymiarze 2 x w miesiącu po 3 godziny

W w/w okresie odbyło się 60 godzin konsultacji, w trakcie których udzielono porad **58** osobom.

Konsultacje z zakresu ochrony zdrowia polegały na konsultacjach z lekarzem psychiatrą.

Konsultacje odbywały się w okresie od 01.02.2019r do 31.12.2019r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny. Łącznie odbyło się 44 godziny konsultacji, z których skorzystało **20** osób.

Konsultacje terapeuty uzależnień polegające na udzieleniu wsparcia w walce z uzależnieniem, pomoc osobom współuzależnionym.

Konsultacje odbywały się w okresie od 01.05.2019r do 31.12.2019r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny. Łącznie odbyło się 32 godziny konsultacji, z których skorzystało **10** osób.

Grupa wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie. Spotkania grupy wsparcia odbywały się cyklicznie, dzięki udziałowi w

spotkaniach kobiety nabyły wiedzę o sposobach radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, zdobyły informację o aspektach prawnych zjawiska przemocy domowej, poznają swoje prawa, dzielą się własnymi doświadczeniami.

Spotkania grupy odbywały się od lutego do grudnia 2019r 1 x w miesiącu po 3 godziny.

Spotkania ze specjalistami, którzy udzielają porad dotyczących problemu przemocy w rodzinie, z uwagi na charakter i zakres tematyczny często trwają około 1-1,5 godziny.

✓ Projekt „Rozwój usług asystentury rodzinnej na terenie Gminy Sokółka”

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 działanie 7.2 Rozwój usług społecznych Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce od 01.10.2018r realizował projekt „Rozwój usług asystentury rodzinnej na terenie Gminy Sokółka”. Jedną z form pracy z rodziną dysfunkcyjną jest asystentura rodzinna.

Profesjonalna pomoc asystenta rodziny powinna rozpoczynać się od zrozumienia rodziny i jej problemów. Asystent najczęściej pracuje z takimi rodzinami, w których występuje taki problem jak ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, przemoc, nadużywanie alkoholu i innych używek, problemy opiekuńczo – wychowawcze.

Celem głównym projektu było zapewnienie kompleksowego wsparcia dla 30 rodziców oraz 15 dzieci przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych objętych asystenturą rodzinną, prowadzące do podniesienia wiedzy i umiejętności w pełnieniu ról rodzicielskich poprzez zapewnienie całościowej pomocy. Rodzice oraz dzieci otrzymali wsparcie w postaci:

- szkoły dla rodziców (80 godz.),
- terapii (48 godz.),

- poradnictwa psychologicznego (144 godz.),
- poradnictwa pedagogicznego (96 godz.),
- pomocy prawnej (96 godz.)

W ramach realizowanego Projektu 4 asystentów rodziny uczestniczyło w cyklu szkoleń podnosząc wiedzę i kompetencje w okresie od 01.10.2018r do 30.09.2019r .

✓ **Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Przesłęstwem**

W 2019r w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce działał Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Przesłęstwem finansowany z Ministerstwa Sprawiedliwości. Punkt oferuje nieodpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychiatryczną, materialną. Porady odbywały się w każdy wtorek w godzinach 9.00-13.00 w siedzibie Ośrodka.

➤ **Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:**

- 18-24 luty 2019r - udział funkcjonariuszy w ogólnopolskim Tygodniu Pomocy Osobom Pokrzywdzonych Przesłęstwem poprzez wzmożone dyżury funkcjonariuszy w jednostkach Policji i udzielanie porad osobom zgłaszającym się oraz informowanie o placówkach i instytucjach pomocowych,

- każdorazowo w przypadku objęcia rodziny procedurą „Niebieskie Karty” i podczas realizacji tej procedury osoby pokrzywdzone są informowane o możliwościach uzyskania wsparcia psychologa, porad prawnika, pomocy finansowej i materialnej, a sprawcy przemocy są informowani o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy i możliwości skorzystania z programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc, pomocy psychologa bądź leczenia uzależnień,

- udział w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego; kontakty z kuratorami Zespołu Służby Kuratorskiej przy Sądzie Rejonowym

w Sokółce oraz pedagogami i psychologami ze szkół powiatu sokólskiego w przypadku rodzin, gdzie są małoletnie dzieci w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom pokrzywdzonym przemocą w rodzinie jak też udzielenia im niezbędnej pomocy,

- w przypadku interwencji w rodzinie, gdzie istnieje podejrzenie stosowania przemocy funkcjonariusze dążą do zatrzymania i izolacji sprawcy przemocy w celu zapewnienia ochrony życia i zdrowia osób dotkniętych przemocą.

➤ **Sąd Rejonowy w Sokółce:**

- monitoring rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie w ramach powołanych Grup Roboczych (dotyczy rodzin, których członkowie są objęci nadzorem lub dozorem kuratora),

- działania profilaktyczne w ramach prowadzonych dozorów i nadzorów w rodzinach, w których występuje przemoc w rodzinie,

- motywowanie oraz kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do uczestnictwa w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Sokółce.

✓ **Oświata:**

- systematyczna diagnoza w środowisku szkolnym sytuacji rodzinnej uczniów poprzez rozmowy, obserwację, poradnictwo dla rodzin z problemem przemocy,

- udział pedagogów oraz psychologów w działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego,

- dyżury w świetlicach szkolnych,

- objęcie uczniów z rodzin doznających przemocy pomocą psychologiczno - pedagogiczną na terenie szkoły,

- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach skorzystania pomocy w środowisku lokalnym (ulotki, gazetki, strona internetowa szkoły),
- pomoc rzeczowa ofiarom przemocy w rodzinie (np. paczki żywnościowe),
- współpraca z kuratorami sądowymi w zakresie opieki nad uczniami pochodzącymi z rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”,
- stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy lokalnych instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy tj. Punktem Konsultacyjnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punktem Pomocy Osobom Poszkodowanym Przepięstwem, Komendą Powiatową Policji, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, Sokólskim Funduszem lokalnym, Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, Gminnym Punktem Pomocy Rodziny, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej.

➤ **Urząd Miejski w Sokółce/ Gminny Punkt Pomocy Rodzinie**

W 2019 roku w Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie w ramach pomocy psychologiczno - terapeutycznej udzielono **3 296 porad**. W czasie indywidualnych spotkań prowadzono rozmowy, udzielano porad, wsparcia psychicznego, instruktażu. Ćwiczone z klientami w procesie terapeutycznym deficytowe umiejętności niezbędne do rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych.

Pomoc świadczona ludziom przez psychologów w punkcie pomocy była uwarunkowana potrzebami osoby potrzebującej wsparcia psychicznego i występowała w formie jednorazowych spotkań, 3-4 spotkania lub 4-5 miesięczne sesje psychoterapeutyczne. Odbywały się spotkania z parami małżeńskimi - 13 spotkań .

Pomoc świadczono również osobom objętym opieką Zespołu Interdyscyplinarnego - **19 spotkań** z osobami gdzie wdrożono procedurę Niebieskiej Karty.

W czasie indywidualnych spotkań i spotkań z parami małżeńskimi pomoc psychologiczna dotyczyła następujących spraw:

1. Problemów alkoholowych - 141 porady w tym:

- psychoedukacja uzależnienia, współuzależnienia alkoholowego - 69 porad

- nadużywanie alkoholu przez osoby bliskie (męża, ojca, brata córki, syna), motywowanie ich do leczenia odwykowego - 59 porad

- kształtowanie wewnętrznej motywacji do leczenia odwykowego - 9 porad

- inne uzależnienia - 4 porady

2. Problemy dotyczące przemocy psychicznej i fizycznej - 85 porad w tym:

- przemoc domowa (fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, seksualna) - 38 porad

- przemoc i konflikty sąsiedzkie - 3 porady

- informacje o miejscach pomocy uzależnionym, sprawcom przemocy - 37 porad

- przemoc psychiczna w miejscu pracy - 7 porad

3. Problemy osobiste 1487 porady w tym:

- psychoedukacja dotycząca komunikacji partnerskiej, rodzicielskiej - 138 porady

- uczenie się aktywnego słuchania, sposobów komunikacji - 132 porady

- kryzys osoby - uczenie się radzenia sobie z traumą (śmierć, choroba przewlekła własna, osoby bliskiej i jej nawroty, stany terminalne, rozwód, separacja) - 75 porad

- motywowanie do leczenia psychiatrycznego lub innego specjalistycznego - 63 porad

- kryzysy małżeńskie, rodzinne kształtowanie satysfakcjonujących relacji

mażeńskich, partnerskich, uświadamianie sobie ról społecznych – 74 porady

- konflikty domowe, wielopokoleniowe, rodzinne - 118 porad

- praca z zaburzonymi relacjami (mażeńskimi, partnerskimi, w pracy) - 120 porad

- uczenie się deficytowych umiejętności prospołecznych (asertywności, proszenia o pomoc, komunikowanie własnych potrzeb, ochrony własnych granic itp) - 177 porad

- poznawanie i ćwiczenie technik radzenia sobie ze stresem - 113 porad

- wzmacnianie poczucia wartości - 208 porady

- radzenia sobie z lękiem, niepokojem, wyrażaniem trudnych emocji - 178 porad

- uczenie się radzenia z trudnymi sytuacjami (utrata, brak pracy, ubieganie się o alimenty, choroba) - 91 porady

- inne (porady telefoniczne, wydawane zaświadczenia) - 29 porad

Razem 1713 porad

W 2019 r. w Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie był zatrudniony również terapeuta uzależnień.

W roku 2019 w ramach pomocy psychologiczno – terapeutycznej przeprowadzono 258 spotkań. W czasie indywidualnych spotkań prowadzono rozmowy, udzielano porad, wsparcia terapeutycznego, prowadzono psychoedukację, jak również podczas spotkań odbywały się rozmowy interwencyjne. Klienci podczas rozmów ćwiczyli różne umiejętności, uczyli się rozpoznawać swoje uzależnione sposoby odczuwania, myślenia i zachowania. Owe umiejętności są niezbędne do radzenia sobie z uzależnieniem, jak również do rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych wynikających z problemu uzależnienia. W trakcie

pracy terapeutycznej udzielano również wsparcia osobom współuzależnionym.

Pomoc świadczona w Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie uwarunkowana była potrzebami klienta i występowała w formie jednorazowych spotkań, 3-5 spotkań lub 5-6 miesięcznych sesji psychoterapeutycznych. Praca psychoterapeutyczna z osobami uzależnionymi podzielona była na trzy etapy. Etap terapii podstawowej obejmował pracę motywacyjną, rozumienie uzależnienia, pracę z głodem uzależnienia i radzeniem sobie z nim, uznanie swojej tożsamości osoby uzależnionej, praca z mechanizmami uzależnienia, rozpoznawaniem objawów własnego uzależnienia. Praca nad nawrotami i radzenie sobie z nimi. Praca z klientem na etapie terapii pogłębionej: praca z poczuciem winy, krzywdy, praca ze złością, agresją, asertywność, praca ze stresem, relacje z rodziną, budowanie nowych relacji, poczucie własnej wartości.

W czasie indywidualnych spotkań pomoc psychoterapeutyczna dotyczyła następujących spraw:

1. Problemy w etapie terapii podstawowej: 1073 porady
  - rozumienie uzależnienia i zasad terapii – psychoedukacja – 125 porad
  - rozpoznanie własnego uzależnienia, utraty kontroli nad własnym życiem i bezsilności wobec używki – 89 porad
  - objawy uzależnienia – 54 porad
  - fazy uzależnienia, moje uzależnienie – 15 porad
  - praca nad destrukcją jaką wprowadza używka w życie – 97 porad
  - praca nad tożsamością osoby wychodzącej z nałogu – 65 porad
  - wspieranie wczesnej abstynencji – 86 porad
  - zyski i straty związane z zażywaniem – 65 porad
  - praca nad głodem narkotykowym – 88 porad
  - sposoby radzenia sobie z głodem i myśleniem o braniu – 54 porad

- wycofywanie się z sytuacji wysokiego ryzyka – 12 porad
- budowa konstruktywnego środowiska osobistego – 53 porad
- praca nad radzeniem sobie ze stresem na podstawowym poziomie – 42 porad
- psychoedukacja i osłabienie działania mechanizmu nałogowej regulacji emocji- 47 porad
- psychoedukacja i osłabienie działania mechanizmu iluzji i zaprzeczenia - 38 porad
- uczenie konstruktywnych form kontaktu z emocjami – 57 porad
- uczenie racjonalnego myślenia – 53 porad
- budowanie realistycznego obrazu siebie i integracji JA – 33 porad

2. Problemy w etapie nawrotów: 157 porady

- psychoedukacja nawrotu – 25 porad
- rozpoznawanie procesu nawrotu – 12 porad
- rozpoznawanie własnych sygnałów ostrzegawczych nawrotu – 28 porad
- reagowanie na czynniki ostrzegawcze nawrotu- 19 porady
- utrzymanie motywacji do zmiany – 32 porad
- zatrzymanie procesu nawrotu – psychoedukacja – 19 porady
- uczenie się umiejętności zapobiegania nawrotom – 22 porady

3. Problemy etapu terapii pogłębionej: 353 porad

- dalsza poprawa funkcjonowania w różnych obszarach życia – 38 porad
- budowanie sieci wsparcia – 52 porad
- funkcjonowanie w rolach społecznych: ojciec, matka, syn, córka, mąż, żona itp. – 34 porad
- praca nad poczuciem wartości – 42 porad
- samoocena – 38 porad
- asertywność – 18 porad
- problemy z zaznaczaniem granic psychologicznych – 15 porady
- problemy z emocjami – 12 porad

- praca ze złością – 28 porady
- praca z agresją – 7 porady
- problemy małżeńskie – 12 porad
- praca nad poczuciem winy – 17 porad
- praca nad poczuciem krzywdy – 3 porad
- praca nad poczuciem wstydu – 18 porad
- radzenie sobie ze stresem – 20 porad

4. Problemy inne: 132 porad

- współuzależnienie psychoedukacja – 15 porad
- objawy współuzależnienia – 12 porad
- pokazywanie klientom ich własnego uwikłania w uzależnienie partnera – 8 porad
- motywowanie do zmiany, pokazywanie strat związanych z braniem partnera – 13 porad
- pokazywanie ewentualnych zysków ze zmiany własnych zachowań – 36 porad
- psychoedukacja uzależnienia – 17 porad
- psychoedukacja rodziców uwikłanych w problem uzależnienia ich dzieci – 14 porad
- inne porady telefoniczne, wydawane zaświadczenia – 17 porad

Razem: 1436 porad

Rezultaty pracy psychologiczno – terapeutycznej

Zindywidualizowane podejście do sytuacji życiowej klienta, umiejętność słuchania i rozumienia przekazywanych informacji, empatyczna wrażliwość na problemy klienta, uświadomienie przyczyn destrukcyjnych zachowań, wskazanie konkretnych zachowań które należy zweryfikować, respektowanie granic klienta, proponowanie takiego sposobu wsparcia, który najlepiej wpisuje się w potrzeby klienta, przyczyniają się do:

- rosnącego z miesiąca na miesiąc zapotrzebowania usług psychoterapeutycznych o czym świadczy rosnąca liczba spotkań i porad,
- wzrostu samopoznania swoich uzależnionych sposobów odczuwania, myślenia i funkcjonowania,
- wzrostu sposobów radzenia sobie z głodem narkotykowym,
- wzrostu umiejętności wglądu we własną sytuację życiową, analizę i wprowadzenie zmian,
- wzrostu poczucia własnej wartości klientów,
- zdolności konstruktywnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresowych,
- adekwatnej oceny własnej sytuacji życiowej, własnego uwikłania,
- nabycia różnorodnych umiejętności psychospołecznych niezbędnych do życia w trzeźwości,
- przywracania równowagi psychicznej po przeżytej traumie, przygotowanie do doświadczania różnych następstw traumatycznych sytuacji,
- wyzwiania z poczucia bezradności, lęku, z roli „bycia ofiarą przemocy”.

W Gminnym Punkcie Pomocy w Rodzinie w Sokółce prowadzone były warsztaty psychoedukacyjne dla osób dorosłych. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” - część I i II.

Ze środków Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomanii była również finansowana działalność Zespołu Interdyscyplinarnego przy Ośrodku Pomocy Społecznej oraz porady prawne.

W ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Sokółce Gmina Sokółka przeznaczyła środki na zakup materiałów profilaktycznych do prowadzenia prelekcji w szkołach i przedszkolach oraz dodatkowe patrole.

Gmina Sokółka w celu ochrony dzieci przed uzależnieniem w rodzinie, współfinansuje działalność czterech świetlic środowiskowych. Dwie świetlice środowiskowe „Koniczynka” i „Stokrotka” prowadzone przez Sokólski Fundusz Lokalny . trzecia świetlica prowadzona przez Caritas oraz czwarta świetlica młodzieżowa „Baza” prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „Barka” . Są to miejsca w których dzieci i młodzież z rodzin najuboższych i zagrożonych alkoholizmem mogą uzyskać pomoc przy odrabianiu lekcji, spotkać się z rówieśnikami, porozmawiać z pedagogiem oraz często zjeść ciepły posiłek.

➤ Sokólski Fundusz Lokalny

- wydawano zapomogi odzieżowe i żywnościowe dla ofiar przemocy ze zbiorów żywności, organizowano wydawanie paczek żywnościowych z Banku Żywności. Z programu POPŻ w okresie I – VI 2019r skorzystało 504 osoby (podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w sokółce) którzy pobrali 8 484 kg żywności. W drugim półroczu program POPŻ zawiesił działalność,

- trzy razy w roku dzieci z całej gminy Sokółka (około 120 każdorazowo) otrzymały paczki w ramach zbiorów żywności pod hasłem: „Podziel się posiłkiem” - Wielkanocnej, na początku roku szkolnego oraz świątecznej przed Bożym Narodzeniem – według list dostarczonych przez pedagogów szkolnych. Wśród tych dzieci, około 10 % stanowiły dzieci dotknięte przemocą domową. Ze sklepów w ciągu całego roku 2019 zebrano i rozdano 7 112 kg żywności.

Łącznie w 2019r rozdano 15 596 kg żywności dla ponad 600 osób.

➤ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce

Od lipca do listopada 2019r w ramach realizacji programu osłonowego działał Punkt Konsultacyjny, poradnictwo specjalistyczne: prawnik,

psycholog, pedagog, specjalista pomocy psychologicznej i interwencji kryzysowej oraz grupa wsparcia dla osób zagrożonych, doświadczających przemocy.

III. Cel szczegółowy

Podejmowanie działań wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie.

Opracowanie programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań powiatu.

Zespół Interdyscyplinarny przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce w 2019r skierował 2 osoby do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy, osoby te uczestniczyły w spotkaniach. Łącznie do programu przystąpiło 10 osób, program ukończyło 6 osób.

IV. Cel szczegółowy

Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

➤ Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce, Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz członkowie grup roboczych w celu poszerzenia wiedzy na temat zjawiska przemocy, podejmowania efektywnych działań w pracy z rodziną doświadczającą przemocy uczestniczyli w spotkaniach oraz odbyli następujące szkolenia:

- ✓ Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, Starszy Administrator Wydziału pracowników socjalnych, Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego oraz zastępca przewodniczącego w dniu 24.06.2019r uczestniczyli w konferencji „Porozmawiajmy o naszej mocy w działaniach przeciw przemocy”. Konferencję zorganizowano w związku realizacją projektu „Powiat Sokólski dodaje mocy w działaniu przeciw przemocy” w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - edycja 2019”. Podczas konferencji przedstawiono działania projektowe, pracownik regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku przedstawił założenia „Programu przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w województwie podlaskim na lata 2016-2021”, biegły sądowy z zakresy psychologii klinicznej przedstawił aspekty praktyczne w pracy z osobą doświadczającą przemocy, pracownik PCPR w Sokółce przedstawił założenia pracy ze sprawcą przemocy według modelu Duluth, następnie Komendant Powiatowy Policji w Sokółce otworzył dyskusję na temat współpracy podmiotów pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- ✓ 16-17 październik 2019r – pracownik socjalny Ośrodka Pomocy

Społecznej w Sokółce uczestniczył w Superwizji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Organizatorem Superwizji był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku

- ✓ 8 członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce w dniach 24-25 października 2019r uczestniczyli w szkoleniu „Realizacja procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

Zakres tematyczny szkolenia:

1. Przemoc w rodzinie w ujęciu psychologicznym i prawnym.
2. Diagnoza przemocy w relacjach rodzinnych - przemoc wobec dzieci, dorosłych, osób starszych i niepełnosprawnych.
3. Narzędzia prawne w dyspozycji członków Zespołu Interdyscyplinarnego.
4. Procedura „Niebieskie Karty” - trudności w zakresie przesłanek wszczęcia procedury, przebieg, przesłanki do zakończenia procedury, formularze NK.
5. Praca w oparciu o przypadek rodziny z problemem przemocy.

Szkolenie zorganizowano w ramach projektu „STOP PRZEMOCY W RODZINIE - edycja 4” w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II : „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”,

- ✓ 30 października 2019r – 13 pracowników socjalnych oraz pedagogów i psychologów szkolni uczestniczyli w 8 godzinnych warsztatach „Diagnoza dziecka krzywdzonego i pomoc po traumie przemocy”. Celem warsztatów było dostarczenie i podniesienie poziomu wiedzy oraz umiejętności beneficjentów z zakresu rozpoznawania przemocy

wobec dziecka.

➤ **Oświata**

- nauczyciele oraz specjaliści szkolni w ramach doskonalenia zawodowego podejmują szkolenia w zakresie wsparcia rodziców i uczniów w sytuacjach kryzysowych, np.: „Jak rozmawiać z roszczeniowym, konfliktowym rodzicem – wskazówki dla wychowawców klas”, „Uczeń z trudnymi zachowaniami w klasie – rozpoznawanie sytuacji rodzinnej i szkolnej”, „Uczeń – nauczyciel, różne aspekty bezpieczeństwa i odpowiedzialności” (SP Janowszczyzna),
- podnoszenie wiedzy przez literaturę, przepisy prawa,
- szkolenie skierowane do nauczycieli „Jak rozmawiać z dziećmi o emocjach” oraz szkolenie dla realizatorów programu „Przyjaciele Zippiego” (SP Bogusze, SP Kamionka Stara),
- Trening umiejętności potrzebnych do konstruktywnej współpracy nauczyciela z uczniami i rodzicami w tym tzw. trudnymi, „O emocji.... Bez emocji”, Konflikty dzieci i młodzieży. Dlaczego chłopcy i dziewczynki inaczej reagują w sytuacjach trudnych?; Kids and Diabetes In Schools (Dzieci i cukrzyca w szkołach) (SP Kamionka Stara),
- uczestnictwo nauczycieli oraz pedagogów w szkoleniach organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce .

